ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 24.6.2013
COM(2013) 438 final

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

για την αξιολόγηση της προόδου που ανέφερε η Ιταλία στην Επιτροπή και στο Συμβούλιο όσον αφορά την ανάκτηση της πρόσθετης εισφοράς που οφείλουν οι γαλακτοπαραγωγοί για τις περιόδους 1995/96 έως 2001/02

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

για την αξιολόγηση της προόδου που ανέφερε η Ιταλία στην Επιτροπή και στο Συμβούλιο όσον αφορά την ανάκτηση της πρόσθετης εισφοράς που οφείλουν οι γαλακτοπαραγωγοί για τις περιόδους 1995/96 έως 2001/02

(σύμφωνα με το άρθρο 3 της απόφασης 2003/530/ΕΚ του Συμβουλίου)

Η παρούσα έκθεση αξιολόγησης υποβάλλεται σύμφωνα με το άρθρο 3 της απόφασης αριθ. 2003/530/ΕΚ του Συμβουλίου, της 16ης Ιουλίου 2003, για τη συμβατότητα με την κοινή αγορά μιας ενίσχυσης την οποία προτίθεται να χορηγήσει η Ιταλική Δημοκρατία στους παραγωγούς γάλακτος, σύμφωνα με το οποίο οι αρμόδιες ιταλικές αρχές υποβάλλουν στο Συμβούλιο και στην Επιτροπή ετήσια έκθεση προόδου της ανάκτησης του οφειλόμενου από τους παραγωγούς ποσού δυνάμει της πρόσθετης εισφοράς για την περίοδο 1995/96 έως 2001/02. Η παρούσα έκθεση περιλαμβάνει την αξιολόγηση της Επιτροπής για την πρόοδο που αναφέρουν οι ιταλικές αρχές, για το 2011, τόσο για την είσπραξη των απαιτήσεων που καλύπτονται από την απόφαση του Συμβουλίου αριθ. 2003/530/ΕΚ όσο και την είσπραξη απαιτήσεων που δεν καλύπτονται από την εν λόγω απόφαση.

Βάσει του άρθρου 1 της εν λόγω απόφασης, η ενίσχυση, που συνίσταται στην καταβολή εκ μέρους της ίδιας της Ιταλικής Δημοκρατίας προς την Ένωση του ποσού που οφείλουν οι παραγωγοί γάλακτος δυνάμει της πρόσθετης εισφοράς επί του γάλακτος για την περίοδο 1995/96 έως 2001/02 και στην παροχή στους παραγωγούς αυτούς της δυνατότητας να αποπληρώσουν το χρέος τους με αναβολή της πληρωμής χωρίς τόκο στη διάρκεια ορισμένων ετών, θεωρείται κατ' εξαίρεση συμβατή με την κοινή αγορά, υπό την προϋπόθεση ότι:

– η πλήρης αποπληρωμή από τους παραγωγούς γίνεται με ίσες ετήσιες δόσεις και

– η περίοδος αποπληρωμής δεν υπερβαίνει τα 14 έτη, από 1ης Ιανουαρίου 2004.

Βάσει του άρθρου 2 της απόφασης, η χορήγηση της ενίσχυσης γίνεται υπό τον όρο ότι η Ιταλία θα δηλώσει τη συνολική πρόσθετη εισφορά για τις σχετικές περιόδους στο ΕΓΤΠΕ και θα αφαιρέσει το εκκρεμούν χρέος σε τρεις ίσες ετήσιες δόσεις από τη δαπάνη που χρηματοδοτείται από το ΕΓΤΠΕ για τον Νοέμβριο 2003, τον Νοέμβριο 2004 και τον Νοέμβριο 2005, αντίστοιχα.

Η δήλωση της Ιταλίας σχετικά με τη συνολική πρόσθετη εισφορά για τις σχετικές περιόδους υποβλήθηκε δεόντως με συνοδευτική επιστολή της 26ης Αυγούστου 2003.

Το υπόλοιπο ανεξόφλητο χρέος αφαιρέθηκε δεόντως από τις δαπάνες που χρηματοδοτήθηκαν από το ΕΓΤΠΕ για τον Νοέμβριο 2003, 2004 και 2005.

Σύμφωνα με το άρθρο 3 της απόφασης, οι αρμόδιες ιταλικές αρχές υποχρεούνται να υποβάλλουν στο Συμβούλιο και στην Επιτροπή ετήσια έκθεση προόδου της ανάκτησης του οφειλόμενου από τους παραγωγούς ποσού, δυνάμει της πρόσθετης εισφοράς για την περίοδο που περιλαμβάνει τις περιόδους εμπορίας 1995/96 έως 2001/02.

Οι ιταλικές αρχές υπέβαλαν, στο πλαίσιο της διάταξης αυτής, την όγδοη έκθεσή τους στην Επιτροπή σχετικά με την πληρωμή της δόσης για το 2011 με συνοδευτική επιστολή του AGEA της 5ης Νοεμβρίου 2012.

Πληρωμή της εισφοράς με δόσεις το 2003.

Από το σύνολο των 22.893 παραγωγών που οφείλουν εισφορά για τις επτά περιόδους που καλύπτονται από την απόφαση του Συμβουλίου, αλλά υπέρ των οποίων έχουν εκδοθεί από τα εθνικά δικαστήρια αποφάσεις αναστολής της πληρωμής εν αναμονή των τελικών αποφάσεων, περίπου 15.431 επέλεξαν να πληρώσουν με το σύστημα των δόσεων. Η επιλογή της πληρωμής με το σύστημα των δόσεων προϋποθέτει την παραίτηση από κάθε εκκρεμή επίδικη διαφορά. Επιπλέον, η μη καταβολή οποιασδήποτε ετήσιας δόσης έχει ως αποτέλεσμα τον αποκλεισμό από το σύστημα των δόσεων και, κατά συνέπεια, εκθέτει τους παραγωγούς στον κίνδυνο κατάσχεσης του συνολικού οφειλόμενου ποσού, προσαυξημένου κατά τους τόκους.

Οι 15.431 παραγωγοί που συμμετείχαν όφειλαν περίπου 345 εκατ. ευρώ το 2004 πριν από την πληρωμή της πρώτης δόσης, ποσό που αντιστοιχεί στο ένα τέταρτο περίπου του συνολικού πληρωτέου ποσού εισφορών σε επίπεδο παραγωγών. Φαίνεται, επομένως, ότι οι περισσότεροι από τους παραγωγούς που είναι υπεύθυνοι για τα μικρότερα επίπεδα ατομικών υπερβάσεων των ορίων παραδόσεων επέλεξαν να συμμετάσχουν στο σύστημα των δόσεων. Εξάλλου, οι παραγωγοί με πιο σημαντικές ατομικές υπερβάσεις του ορίου παραδόσεων (περίπου 8.000 παραγωγοί, στους οποίους έχουν καταλογιστεί οφειλόμενες εισφορές ύψους περίπου 1 δισ. ευρώ κατά τις επτά σχετικές περιόδους) επέλεξαν, αντιθέτως, να μη συμμετάσχουν στο σύστημα των δόσεων. Σημειωτέον ωστόσο ότι το 2011 οι ιταλικές αρχές έλαβαν 53 νέες αιτήσεις για πληρωμή με δόσεις ύψους 1,2 εκατ. ευρώ περίπου.

Η όγδοη δόση έπρεπε να καταβληθεί από 11.296 παραγωγούς πριν τις 31 Δεκεμβρίου 2011 και ανερχόταν σε 24.339.082,69 ευρώ. Από τους ελέγχους που διενήργησαν οι ιταλικές αρχές προκύπτει ότι 11 153 παραγωγοί κατέβαλαν έγκαιρα τις δόσεις τους, οι οποίες ανέρχονται σε 23.919.444,43 ευρώ κατά το 2011. Αυτό σημαίνει ότι ποσοστό 98% των παραγωγών πλήρωσε εγκαίρως 98.3 % των εισφορών της όγδοης δόσης. Είχε ήδη καταγραφεί εμπρόθεσμη καταβολή της πρώτης, δεύτερης, τρίτης, τέταρτης, πέμπτης, έκτης και έβδομης δόσης που αντιστοιχούσαν σε 99,6%, 97,9%, 99,5%, 99,7%, 96,4%, 96,2% και 90,5 των οφειλόμενων ποσών, αντίστοιχα. Η συνολική εισφορά που έχει εισπραχθεί στο πλαίσιο των οκτώ πρώτων δόσεων ανέρχεται περίπου σε 200 εκατ. ευρώ (περίπου 98 % του συνολικού οφειλόμενου ποσού).

Αν και τα επίπεδα αυτά είναι οπωσδήποτε ενδεικτικά μιας γενικής προθυμίας των συμμετεχόντων παραγωγών να τηρήσουν τις υποχρεώσεις τους, η Επιτροπή θεωρεί ότι η συνέχεια που δόθηκε στις περιπτώσεις στις οποίες δεν καταχωρίστηκε η πληρωμή εντός της προθεσμίας αποτελεί βασικό δείκτη του επιπέδου δέσμευσης εκ μέρους των αρχών να εξασφαλίσουν την ορθή τήρηση των όρων του καθεστώτος και, τελικά, την πλήρη είσπραξη της οφειλόμενης εισφοράς.

Όσον αφορά την όγδοη δόση, δεν υπάρχουν στοιχεία για τις πληρωμές των υπόλοιπων 143 παραγωγών ύψους 419.638,26 ευρώ.

Όσον αφορά την έβδομη δόση, 604 παραγωγοί δεν είχαν ακόμη καταβάλει τις δόσεις τους ύψους 2.291.279,38 ευρώ στα τέλη του 2010. Σύμφωνα με τα στοιχεία που διαβίβασαν οι ιταλικές αρχές, όλες αυτές οι περιπτώσεις κοινοποιήθηκαν από τις κεντρικές αρχές στις αρμόδιες περιφερειακές αρχές με την εντολή να προβούν στην αναγκαστική είσπραξη ολόκληρου του οφειλόμενου ποσού με τους τόκους οι οποίοι δεν εντάσσονται στο σύστημα πληρωμής με δόσεις.

Από τους 604 παραγωγούς που θεωρήθηκε αρχικά ότι δεν είχαν πληρώσει, προέκυψε στη συνέχεια ότι μόνο 59 από αυτούς δεν είχαν πραγματικά πληρώσει. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα να μην έχουν πλέον οι εν λόγω παραγωγοί τη δυνατότητα πληρωμής με δόσεις και να κινηθούν οι διαδικασίες αναγκαστικής ανάκτησης.

Εκμεταλλεύσεις για τις οποίες η δυνατότητα πληρωμής σε δόσεις έχει ανακληθεί

Οκτώ χρόνια μετά την έναρξη του συστήματος πληρωμής με δόσεις του 2003, έχει ανακληθεί το δικαίωμα πληρωμής με δόσεις συνολικά για 457 εκμεταλλεύσεις, για συνολικό χρέος κατανεμημένο σε δόσεις ύψους 17.304.432,75, εκ των οποίων 3.928.355,38 είχαν πληρωθεί με δόσεις πριν από την ανάκληση του δικαιώματος.

1.936.037,85 ευρώ ανακτήθηκαν μετά από την ανάκληση, πράγμα που σημαίνει ότι το συνολικό ανεξόφλητο χρέος των υπόλοιπων 307 εκμεταλλεύσεων είναι 11.460.765,30.

Τα αριθμητικά στοιχεία δείχνουν ότι η επιμέλεια της ιταλικής διοίκησης στην είσπραξη της σχετικής εισφοράς πολύ απέχει από το να είναι ικανοποιητική. Επιπλέον, οι γαλακτοπαραγωγοί έπρεπε να εγκαταλείψουν τις προσφυγές στα ιταλικά δικαστήρια προκειμένου να μπορούν να συμμετάσχουν στο σύστημα των δόσεων. Λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός αυτό, η μη ανάκτηση δεν φαίνεται να απορρέει από την ενδεχόμενη μακρά διάρκεια των δικαστικών διαδικασιών, αλλά μάλλον θα μπορούσε να βασίζεται στην ανικανότητα της ιταλικής διοίκησης να ανακτήσει αποτελεσματικά τα εν λόγω ποσά.

Επιπτώσεις για τις κρατικές ενισχύσεις

Στις 11 Ιανουαρίου 2012, η Επιτροπή αποφάσισε να κινήσει την επίσημη διαδικασία έρευνας[1], σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 659/1999 του Συμβουλίου για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του άρθρου 93 της Συνθήκης ΕΚ[2], σε συνδυασμό με το ιταλικό διάταγμα *decreto-legge* αριθ. 225 της 29ης Δεκεμβρίου 2010, το οποίο μετατράπηκε, κατόπιν τροποποιήσεων, στον νόμο αριθ. 10 της 26ης Φεβρουαρίου 2011, με τον οποίο παρατάθηκε η προθεσμία πληρωμής των εισφορών για τις περιόδους εμπορίας 1995/96 έως 2001/02 (οφειλόμενων κατ' αρχήν για την 31η Δεκεμβρίου 2010, σύμφωνα με το σύστημα του 2003 που εγκρίθηκε από το Συμβούλιο με την απόφαση αριθ. 2003/530/ΕΚ) έως τις 30 Ιουνίου 2011 (βλέπε άρθρο 2 παράγραφος 12ια). Η αναβολή αυτή φέρεται ως κατάχρηση της ενίσχυσης που εγκρίθηκε σύμφωνα με το άρθρο 1 πρώτη περίπτωση της απόφασης αριθ. 2003/530/ΕΚ του Συμβουλίου, σύμφωνα με την οποία οι δόσεις καταβάλλονται σε ετήσια βάση και, ως εκ τούτου, αποτελεί νέα και παράνομη κρατική ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 1 παράγραφος 3 της ΣΛΕΕ.

[1] ΕΕ C 37 της 10.2.2012 σ. 30.
[2] ΕΕ L 83 της 27.3.1999, σ. 1.

Οφειλόμενη εισφορά, η οποία δεν εντάχθηκε στο σύστημα καταβολής με δόσεις του 2003 ή στο σύστημα επιστροφής των εισφορών του 2009.

Έγινε αναφορά στον σχετικά χαμηλό βαθμό χρησιμοποίησης του συστήματος πληρωμής με δόσεις του 2003 και του συστήματος επιστροφής των εισφορών του 2009 (με επιτόκιο ίσο προς το επιτόκιο αναφοράς που καθορίζεται για την Ένωση, προσαυξημένο κατά ορισμένες ποσοστιαίες μονάδες) όσον αφορά το ποσό των εισφορών που έχει ενταχθεί. Το συνολικό ποσό των εισφορών που εντάχθηκε στα συστήματα του 2003 και του 2009 ανέρχεται σε 432 εκατ. ευρώ, ενώ περίπου τα τρία τέταρτα των συνολικών οφειλόμενων ποσών από μη καταβληθείσες εισφορές για την περίοδο 1995/96-2008/09 (που αντιστοιχούν σε 1,831 δισεκατ. ευρώ) δεν έχουν ενταχθεί στα συστήματα αυτά. Το μεγαλύτερο μέρος της εισφοράς που δεν καλύπτεται από τα συστήματα του 2003 και του 2009 αμφισβητείται ενώπιον των ιταλικών δικαστηρίων. Η συνολική εισφορά που έχει εισπραχθεί εκτός των συστημάτων πληρωμής με δόσεις μέχρι σήμερα ανήλθε σε 205 εκατ. ευρώ (από τα 1,831 δισεκατ. ευρώ των συνολικών οφειλόμενων εισφορών).

Στις προηγούμενες εκθέσεις αξιολόγησης που υπέβαλε στο Συμβούλιο, η Επιτροπή εξέφρασε την άποψη ότι οι ετήσιες εκθέσεις που υποβάλλει η Ιταλία θα πρέπει να περιγράφουν συγκεκριμένα την κατάσταση όσον αφορά τις δικαστικές διαφορές σχετικά με τις επτά περιόδους και να παρέχουν πληροφορίες που επιβεβαιώνουν τις πληρωμές εκ μέρους των παραγωγών για τους οποίους εκδόθηκαν αρνητικές αποφάσεις. Χωρίς τις πληροφορίες αυτές, η Επιτροπή δεν είναι σε θέση να παρακολουθεί σωστά την πρόοδο όσον αφορά την είσπραξη του μέρους της εισφοράς που δεν έχει ενταχθεί στο σύστημα πληρωμών με δόσεις.

Η Επιτροπή εκφράζει την ικανοποίησή της για τα στοιχεία που περιέχονται στην έκθεση των ιταλικών αρχών σχετικά με την όγδοη δόση όσον αφορά την τρέχουσα κατάσταση για τη συνολική εισφορά.

Τα αριθμητικά στοιχεία που διαβίβασε η ιταλική διοίκηση δείχνουν, ωστόσο, ότι η πρόοδος που σημειώθηκε σε ό, τι αφορά την είσπραξη της εισφοράς δεν ήταν σημαντική. Πράγματι, τα ποσά της εισφοράς που αποτέλεσαν αντικείμενο αμφισβήτησης, αλλά επιβεβαιώθηκαν από το δικαστήριο, ή για τα οποία οι υποθέσεις βρίσκονται σε εξέλιξη, αλλά δεν έχουν εκδοθεί μέτρα αναστολής, αντιστοιχούν σε περίπου 764 εκατ. ευρώ. Η πραγματική είσπραξη των ποσών αυτών αντιστοιχεί σε περίπου 81 εκατ. ευρώ και το υπόλοιπο ανέρχεται σε 683 εκατ. ευρώ. Για την περίοδο που καλύπτεται από την απόφαση του Συμβουλίου, μπορεί να διαπιστωθεί ότι περίπου το 11 % των απαιτούμενων και εκτελεστέων ποσών έχουν πράγματι εισπραχθεί. Το ίδιο ποσοστό παρατηρείται επίσης για το σύνολο της περιόδου 1995/96-2008/09.

Η Επιτροπή εκφράζει την έντονη δυσαρέσκειά της για τον αργό ρυθμό είσπραξης του μέρους των εισφορών που δεν έχουν ενταχθεί στο σύστημα πληρωμών με δόσεις του 2003 και στο σύστημα επιστροφής της εισφοράς του 2009. Η αργή πρόοδος οφείλεται τόσο στις χρονοβόρες δικαστικές διαδικασίες όσο και στην καθυστέρηση κατά την ανάκτηση των ποσών στις περιπτώσεις που έχει ολοκληρωθεί η δικαστική διαδικασία (μόνο περίπου 34 εκατ. ευρώ εισπράχθηκαν από τα 372 εκατ. ευρώ, μετά από επιτυχείς δικαστικές διαδικασίες). Επιπλέον, τα αριθμητικά στοιχεία που αντιστοιχούν στην είσπραξη της εισφοράς τα οποία δεν αμφισβητήθηκαν ποτέ και τα οποία, συνεπώς, μπορούν να εισπραχθούν αμέσως, αντικατοπτρίζουν αδυναμία στη διαδικασία είσπραξης (για τις γαλακτοκομικές ποσοστώσεις της περιόδου 1995/96-2001/02 περίπου 25 εκατ. ευρώ από τα

76 εκατ. ευρώ της εισφοράς που δεν αμφισβητήθηκαν ποτέ δεν έχουν ακόμη εισπραχθεί, άρα η μη εισπραχθείσα εισφορά οφείλεται ήδη για πάνω από 10 έτη). Λόγω της προφανούς έλλειψης σημαντικής εξέλιξης στο θέμα αυτό, προκύπτει αναγκαστικά το ζήτημα της αμέλειας κατά την άσκηση καθηκόντων .

Η Επιτροπή συνεχίζει να παρακολουθεί στενά τη διαδικασία ανάκτησης στην Ιταλία, και ιδίως την ανάκτηση της εισφοράς που δεν καλύπτεται από το σύστημα πληρωμής με δόσεις. Οι υπηρεσίες της Επιτροπής διαβίβασαν επανειλημμένως τις παρατηρήσεις τους (συμπεριλαμβανομένων των αρνητικών παρατηρήσεων) στις ιταλικές αρχές και ζήτησαν λεπτομερή στοιχεία για τις διάφορες πτυχές που αφορούν την ανάκτηση της εισφοράς γάλακτος και τη στάση της ιταλικής διοίκησης σχετικά με τις εκκρεμείς προσφυγές στα ιταλικά δικαστήρια.

Συμπέρασμα

Η Επιτροπή θεωρεί ότι η πρόοδος που σημείωσαν οι ιταλικές αρχές όσον αφορά την ανάκτηση του ποσού που οφείλουν οι παραγωγοί οι οποίοι επέλεξαν να ενταχθούν στο σύστημα πληρωμής με δόσεις που εγκρίθηκε από το Συμβούλιο το 2003 για τις περιόδους 1995/96 έως 2001/02, καταδεικνύει ικανοποιητική διαχείριση του συστήματος πληρωμών.

Όσον αφορά τα ποσά της εισφοράς τα οποία δεν έχουν ενταχθεί στα συστήματα πληρωμής με δόσεις και για τα οποία συνεχίζεται η δικαστική διένεξη στα ιταλικά δικαστήρια, η Επιτροπή εξέφρασε ήδη, στην έκθεση αξιολόγησης που υποβλήθηκε στο Συμβούλιο το 2010, το 2011 και το 2012, τη λύπη της για τη μεγάλη αργοπορία στην ανάκτηση των εισφορών που αφορούν τις ποσοστώσεις γάλακτος και θεωρεί ότι πρέπει να βελτιωθεί σημαντικά αυτός ο τρόπος είσπραξης των εισφορών.

Ωστόσο, από τα στοιχεία που διαβίβασαν οι ιταλικές αρχές στην έκθεσή τους για την όγδοη δόση, προκύπτει ότι, παρόλο που υπήρξε κάποια βελτίωση, δεν σημειώθηκαν νέες σημαντικές εξελίξεις στην είσπραξη της εισφοράς η οποία δεν είχε ενταχθεί στα συστήματα πληρωμής με δόσεις και ότι η ενωσιακή νομοθεσία στην περίπτωση αυτή παραμένει αναποτελεσματική, αφού σημαντικό ποσό εισφορών παραμένει απλήρωτο για τόσο μεγάλο χρονικό διάστημα.